

Årsrapport från Hammarö fågelstation

Utgiven av Karlstads Ornitologiska Förening

Redaktör: Sven Larsson

Rapporten erhålls genom medlemskap i KOF (100 kr/år, medlemmar 20 år och yngre 30 kr/år, familjemedlemmar 10 kr/år) eller prenumeration (40 kr/år). Inbetalning sker till KOF:s postgirokonto 64 78 53-1. Adressändringar meddelas kassören.

Innehåll

Sid.

3. Förord

4. Kartor över fågelstationens observationsområde

6. Ringmärkningsverksamheten vid Hammarö fågelstation 2013

Sven Larsson

12. Återfynd - 2013

14. Ringmärkningstabell - 2013

18. Björn Ehrenroth, stationschef 1969 - 2012

Karl-Erik Möberg

21. KOF:s vinterrally 2014

23. KOF:s styrelse

Omslagsbild: Utsträckande fjällvråk vid Spången 2013

Foto: Sven Larsson

Foton, där inget annat anges: Sven Larsson

Förord

Årsrapporten som är något slimmad behandlar i huvudsak Hammarö fågelstations verksamhet under år 2013. Vi räknar med att rapporten i fortsättningen utkommer med kortare fördröjning än tidigare.

Från verksamheten 2013

Under året har flera ringmärkare tjänstgjort vid stationen.

Ca 750 personer har under 2013 guidats i organiserade grupper inklusive Fågelstationens dag. Dessutom har många spontana besökare upplysts om fågelstationens verksamhet.

Liksom tidigare år har vinterfågelmät-

ning och tillfällig sträckräkning skett.

Verksamheten har kunnat genomföras tack vare anslag från Hammarö kommun samt Länsstyrelsen i Värmland.

Under 2013 har Karlstads Ornitologiska Förening haft 314 betalande medlemmar och 10 medlemsmöten har hållits med i genomsnitt 27 deltagare per möte. 6 styrelsemöten har hållits under året.

Ett varmt tack riktas till alla medarbetare och bidragsgivare.

Karlstads Ornitologiska Förening

Från och med 2013 är Anders Melin från Stenungsund stationschef. Anders har under ett antal år tjänstgjort som märkare vid Hammarö och Nidingen.

**KOF riktar ett hjärtligt tack till
sponsorererna vid Fågelstationens dag!**

**Fagerås kvarn
ICA Maxis Bergvik
ICA Super Market Lövnäs
Nya Wermlands-Tidningen
Birds of the World
Löfbergs Lila
Euro Equip
Munthers**

Ringmärkningsverksamheten vid Hammarö fågelstation 2013

Sven Larsson

Hammarö fågelstation (59.15N/13.31E) var 2013 bemannad med ringmärkare 129 dagar. Inga märkningar utfördes i januari, februari, mars, juni och december. Under vårsäsongen skedde märkningar 26 dagar mellan 8 april och 28 maj, därav 16 dagar i maj. I juli bokfördes 14 märkdagar mellan 9 och 31/7. Från och med augusti var bemanningen synnerligen god – endast 3 dagar i augusti och 2 dagar i september var obemannade. Märkningen avslutades 2 november.

Totalt märktes 7 170 fåglar av 69 arter. Antalet märkta fåglar per 100 nättimmar var 36 individer, vilket får anses vara ett

magert resultat. Anledningen till detta var till stor del den låga märksiffran för kungsfågel samt den extremt svaga fångsten i augusti och början av september. Av de märkta fåglarna var endast 10% kungsfåglar och 29% mesar. Lundsångare blev ny märkart, vilket innebär att antalet ringmärkta arter numera är 157. Här ska nämnas att den splittning av röststrupig sångare som nyligen har gjorts har medfört att arttillhörigheten av den fågel som märktes i juni 2011 i nuläget är osäker. Rostsångare, *Sylvia inornatus inordnats/iberiae* eller moltonisångare, *Sylvia subalpina* är alternativen.

Tabell 1. Fördelning av bemanningsdagar för märkning, nättimmar samt ringmärkta fåglar under olika månader 2013 vid Hammarö fågelstation. Ingen märkning skedde under januari, februari, mars, juni och december.

Number of ringing days, net hours and birds ringed in different months in 2013 at Hammarö Bird Observatory. No ringing activity in January, February, March, June and December.

Månad	April	Maj	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Totalt
Antal dagar	10	16	14	28	28	31	2	129
Antal nättim.	1095	2057	1813	3557	4964	6189	192	19867
Antal fåglar	213	199	601	701	2539	2828	89	7170

Dagsfångster med minst 100 märkta fåglar erhöles 25 dagar, därav 7 dagar med över 200 ex. Ingen dag med över 300 ex noterades. Högsta dagsantalet, 289 ex av 20 arter, antecknades 19 oktober.

Sammanlagt 19 arter märktes i antal överstigande 100 ex: stjärtmes (858), kungsfågel (719), rödhake (597), lövsångare (470), blåmes (450), gråsiska (438), grönsiska (407), talltita (357), järnsparv (333), talgoxe (268), gärdsmyg

(231), domherre (214), svarthätta (176), trädkrypare (174), bofink (153), svartmes (141), trädgårdssångare (137), större hackspett (109) och gransångare (107).

Följande personer arbetade som ringmärkare enstaka eller flera dagar: Henrik Bergendal, Inger Brännström, Björn Ehrenroth, Micael Fash, Roger Jonasson, Henrik Jörgensen, Sven Larsson, Berne Martinsson, Anders Melin och Bimbi Ollberg. Förutom att några märkare även

Lundsångare, ny märkart för Hammarö, märkt av Henrik Jörgensen 2013.07.25.

Ung höksångare, nummer 20 sedan starten, märktes i augusti.

har varit assistenter har följande personer deltagit i fångsten: Linda Åström Halvorsen, Charlotte Grosli-Levin, Daniel Hedenbo, Lasse Hellberg, Tina Ollberg, Christopher Schaufelberger, och Ulf Öhman. Alla som arbetat vid stationen på olika sätt tackas för ett gott arbete.

Guidning och övrig information

Endast 2 grupper om ca 10 personer vardera guidades under våren. Under hösten informerades ytterligare 9 grupper.

Fågelstationens Dag 22 september besöktes av 450 personer. Denna dag märktes 40 fåglar av 12 arter. Sammanlagt under året guidades cirka 750 personer. Många spontanguidningar gjordes även när intresserade personer frågade om olika fåglar. Stationens arbete har som vanligt uppmärksammats i regionala medier.

Fångstmetoder och märkplatser

Nätfångsten skedde liksom tidigare vid de fasta nätplatserna kring Spången samt i

En av de 3 bändelkorsnäbbar som märktes under hösten

strandskogen väster om Fyren. Ljudapparat användes i liten omfattning, främst för att försöka fånga ugglor. Hissnäten väster om Fyren var delvis oanvända på grund av personalbrist.

Vårmärkningen

26 märkdagar 8 april – 28 maj gav 412 fåglar av 38 arter. Medelfångsten på cirka 16 fåglar per dag får anses som något svag – normalt brukar cirka 20 fåglar/dag märkas vid denna tid. De fem vanligaste arterna var: bofink (56), lövsångare (51), rödhake (43), talgoxe (42) och grönsiska (32). Mindre vanliga arter i näten var: mindre korsnäbb (3), rosenfink (2) och stenskvätta (1).

Höstmärkningen

Under 14 dagar 9 – 31 juli märktes 601 fåglar av 38 arter. Medelfångsten var cirka 41 ex/dag (2012: 35 ex/dag). Resultatet visar åter, att om fångst bedrevs hela juli, skulle minst 1000 fåglar kunna märkas denna månad. Lövsångare dominerade med 203 ex (34%). Nämnas kan också att 100 grönsiskor märktes.

25 juli ringmärkte Henrik Jörgensen stationens första lundsångare. Det blir allt ovanligare att någon ny märkart fångas, men denna dag gjorde Henrik sig förtjänt av en pizza, vilket är belöningen för en ny märkart. Två ovanliga arter i näten var morkulla (1) och rosenfink (4).

Under hela augusti och fram genom halva september var märksiffrorna mycket låga trots god bemanning på märkarsidan. Under perioden rådde varmt högtrycksväder och sträcket var allmänt svagt vid stationen. Ett medelvärde på endast 25 ex/

dag i augusti gjorde att det för flera arter tropikflyttare resulterade i ovanligt låga märksummor. 1 näktergal, 1 svart rödstjärt och 1 höksångare var de mest ovanliga fåglarna i näten denna månad. 11 rosenfinkar, med sista märkdatum 20/8, märktes under sensommaren och tidiga hösten.

Märksummorna från andra halvan av september och under oktober var av mera normal omfattning. Kungsfågeln svarade dock för svaga märksiffror (719 ex under året) jämfört med medelvärdet på 1 783 ex/år under perioden 1972-2012 (41 år). Bästa dagen var 19/9 med 45 märkta kungsfåglar, en siffra som under vissa år kan överträffas med flera hundra. Hyggliga märksummor erhöles bland annat för järnsparv, trastar och härmsångare.

Ovanliga fåglar i fångsten var: tajgasångare (1), mindre flugsnappare (2), varfågel (2), snösiska (1), bändelkorsnäbb (3) och större korsnäbb (1).

Invasionsfåglar

30/9 och 3/10 märktes vardera dagen 1 pärluggla. Dessa 2 ugglor blev höstens hela fångst och pekar på svaga rörelser. Gråspett märktes med 2 ex 19/10 och 1 ex 30/10. Mellan 24/8 och 30/10 märktes 8 spillkråkor vilket är en bra siffra. Dessamma kan sägas om mindre hackspett med 6 ex märkta mellan 29/9 och 30/10. Större hackspett blev ändå höstens stora utropstecken. Mellan 22/8 och 30/10 märktes 107 ex. Tillsammans med 2 märkta vårspettar blev 109 ex årsrekord för arten. 2 märkdagar sticker ut, 20/9 med 12 fångade spettar och 22/9 med 18 märkta ex. En föraning om denna invasion kom under sensommaren från Finland, där

kraftiga sträckrörelser hade observerats. Vid Haparanda Sandskär hade i skiftet juli-augusti stora mängder större hackspett både observerats och ringmärkts. Detta antyder att det troligen främst var ryska fåglar som invaderat västerut.

Sidensvansar besökte udden i viss omfattning och noterades ett antal dagar på sträck och sträckförsök. 2 ex kunde märkas. Stjärtmesar uppträdde invasionsartat under senhösten. Förutom några enstaka flockar i september och början av oktober inleddes invasionen 11/10 med 59 märkta fåglar. Toppdagen blev 19/10 med 171 märkta stjärtmesar. Intill sista märkdagen 2/11 noterades goda siffror. Troligen har åtskilliga stjärtmesar kunnat märkas långt inne i november om inte märkningen hade avslutats. Med höstens 858 märkta har nu 15069 stjärtmesar ringmärkts vid stationen. 61 återfynd har gjorts, det senaste efter höstens invasion då en stjärtmes 12 dagar efter märktillfället 18/10 återfanns död i Göteborg. Återfynden är nästan uteslutande från lokaler västerut, ofta i Norge.

357 märkta talltitor visar på en kraftig rörelse under hösten. Under toppdagen

26/9 märktes 62 ex, vilket är 1 ex mer än under hela året 2012.

Svartmes, blåmes och talgoxe, besökte området i måttliga mängder. Både nötväcka (48 ex) och trädkryp (174 ex) fångades i förhållandevis goda antal.

28/9 sågs ett 50-tal nötskrikor på sträckförsök och arten observerades ofta vid udden under hösten. 4 ex märktes. Nötkråka noterades vid Spången vid 4 tillfällen under hösten men ingen nätfångades. 438 märkta gråsiskor, därav 90 ex 16/10, visar på kraftiga rörelser för arten. 298 ex av dessa bokfördes som brun-siskor. 1 snösiska märktes 31/10. Korsnäbbar passerade/rastade i ganska goda antal. Som mest sågs 232 korsnäbbar på sträck/sträckförsök 16/8. 5 mindre och 1 större (stationens 18:e) märktes 19/10. Bändelkorsnäbb rapporterades 24 dagar under perioden 9/7 - 16/10, varav 3 ex märktes. Detta justerade antalet märkta bändlar uppåt till 26 vid stationen. Tallbit sågs 2 dagar, 30/10 och 11/11, med vardera 1 ex. Domherrastade i mycket goda antal, vilket avspeglas i märksumman 214 ex, med som mest 28 ex 20/10.

Tabell 2. Uppträdandet av invasionsarter / partiella flyttare hösten 2013 vid Hammarö fågelstation; vandringsrörelsernas relativa styrka.

The occurrence of irregular migrants in autumn 2013 at Hammarö Bird Observatory; relative strength of the movements.

6 - mycket kraftig (<i>very strong</i>)	2 - svag (<i>weak</i>)		
5 - kraftig (<i>strong</i>)	1 - mycket svag (<i>very weak</i>)		
4 - ganska kraftig (<i>rather strong</i>)	0 - inga observationer (<i>no observations</i>)		
3 - måttlig (<i>moderate</i>)			
<i>Nyctea scandiaca</i>	0	<i>Parus montanus</i>	4
<i>Surnia ulula</i>	0	<i>P. cinctus</i>	0
<i>Glaucidium passerinum</i>	1	<i>P. ater</i>	3
<i>Asio otus</i>	0	<i>P. caeruleus</i>	3
<i>Aegolius funereus</i>	1	<i>P. major</i>	3
<i>Picus canus</i>	3	<i>Sitta europaea</i>	4
<i>Dryocopus martius</i>	4	<i>Certhia familiaris</i>	4
<i>Dendrocopos major</i>	6	<i>Garrulus glandarius</i>	3
<i>D. leucotos</i>	0	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	2
<i>D. minor</i>	4	<i>Carduelis flammea</i>	4
<i>Picoides tridactylus</i>	1	<i>Loxia leucoptera</i>	3
<i>Bombycilla garrulus</i>	3	<i>Loxia cur./pyt.</i>	3
<i>Aegithalos caudatus</i>	6	<i>Pinicola enucleator</i>	2
		<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	5

Fågelstationens dag 2014
söndag 21 september 08:00 - 14:00

Återfynd

Under 2013 har 10 återfynd av 8 arter rapporterats via Ringmärkningscentralen. 3 främmande kontroller har gjorts vid stationen. Totalt har 793 återfynd av 61 arter erhållits via RC, därav 447 (56 %) från utlandet. 9 av årets fynd har gjorts på längre avstånd än 100 km från märkplatsen.

I återfyndslistan används följande symboler:

x	funnen död	v	kontrollerad av ringmärkare
f	flugit mot fönster eller inglasad altan	s	skjuten
k	tagen av katt		

Gärdsmyg *Troglodytes troglodytes*

CR70.369	1K	12-10-07	
	k	13-03-03	Mildstedt (54.28 N / 09.05 E), Schleswig-Holstein, TYSKLAND

Järnsparv *Prunella modularis*

CL71.584	1K	10-09-22	
	v	12-10-22	Montenoison (47.13 N / 03.26 E), Nievre, FRANKRIKE

Koltrast *Turdus merula*

4.608.601	1K hane	10-08-03	
	v	10-11-01	Fenneweg (53.26 N / 05.37 E), Ameland, HOLLAND

Svarthätta *Sylvia atricapilla*

1ER96.836	1K hane	11-09-01	
	f	13-05-10	Magnor (59.57 N / 12.12 E), Hedmark, NORGE
1ET17.061	1K hona	13-08-29	
	k	13-09-02	Nyedsgatan (59.23 N / 13.29 E), Karlstad, Värmland

Kungsfågel *Regulus regulus*

Z21.236	1K hane	95-10-11	
	v	95-11-14	Jambes (50.27 N / 04.52 E), Namur, BELGIEN

SX8766 1K hane 12-10-03
v 12-10-18 Keldsnor (54.44 N / 10.43 E),
Langeland, DANMARK

Stjärtmes *Aegithalos caudatus*

CU29.528 1K+ 13-10-18
f 13-10-30 Lindholmospiren (57.42 N / 11.56 E),
Göteborg, Västergötland

Grönsiska *Carduelis spinus*

CP01.486 1K hane 11-09-25
f 13-04-29 Vadmalstigen (57.31 N / 12.42 E),
Kinna, Västergötland

Sävspär *Emberiza schoeniclus*

1ES62.738 1K 12-07-18
x 13-02-10 Budel-Dorplein (51.15 N / 05.36 E),
Noord-Brabant, HOLLAND

Främmande kontroller vid Hammarö fågelstation

Trädgårdssångare *Sylvia borin*

9E36.936 1K 11-08-26 Andslia (69.04 N / 18.30 E),
Målselv, Troms, NORGE
v 13-08-29

AV32.407 1K 11-09-16 Burgh Haamstede (51.41 N / 03.42 E),
Zeeland, HOLLAND
v 13-08-12

Bofink *Fringilla coelebs*

1ES36.795 1K hane 12-09-01 Kärrgården (58.19 N / 13.26 E),
Hornborgasjön, Västergötland
v 13-04-15

Ringmärkning 1961-2013

Tabell 3. Totala antalet fåglar märkta vid Hammarö fågelstation 1961-2013
Total ringing of birds at Hammarö Bird Observatory 1961-2013

Art	Märkta		Ringed		Summa 1961-13 5590 d	Återfynd <i>Recoveries</i>
	2011 101 d		2012 92 d	2013 129 d		
Gräsand <i>Anas platyrhynchos</i>	-		-	-	14	1
Knipa <i>Bucephala clangula</i>	-		-	-	1	
Storskrake <i>Mergus merganser</i>	-		-	-	1	1
Orre <i>Tetrao tetrix</i>	-		-	-	2	
Smålom <i>Gavia stellata</i>	-		-	-	1	
Skäggdopping <i>Podiceps cristatus</i>	-		-	-	1	
Rördrom <i>Butaurus stellaris</i>	-		-	-	2	
Bivråk <i>Pernis apivorus</i>	-		-	-	10	
Brun kärrhök <i>Circus aeruginosus</i>	-		-	-	4	
Duvhök <i>Accipiter gentilis</i>	-		-	-	2	2
Sparvhök <i>A. nisus</i>	4		2	5	276	18
Ormvråk <i>Buteo buteo</i>	-		-	-	1	
Fiskgjuse <i>Pandion haliaetus</i>	-		-	-	1	
Tornfalk <i>Falco tinnunculus</i>	-		-	-	3	
Stenfalk <i>F. columbarius</i>	-		-	-	3	
Lärkfalk <i>F. subbuteo</i>	-		-	-	10	
Vattenrall <i>Rallus aquaticus</i>	-		-	-	1	
St strandpipare <i>Charadrius hiaticula</i>	-		-	-	2	
Kustpipare <i>Pluvialis squatarola</i>	-		-	-	1	
Tofsvipa <i>Vanellus vanellus</i>	-		-	-	4	
Kustsnäppa <i>Calidris canutus</i>	-		-	-	1	
Sandlöpare <i>Calidris alba</i>	-		-	-	1	
Småsnäppa <i>C. minuta</i>	-		-	-	5	
Kärrsnäppa <i>C. alpina</i>	-		-	-	12	
Brushane <i>Philomachus pugnax</i>	-		-	-	1	
Dvärgbeckasin <i>Lymnocyptes minimus</i>	-		-	-	10	
Enkelbeckasin <i>Gallinago gallinago</i>	-		-	-	23	
Morkulla <i>Scolopax rusticola</i>	1		1	2	31	3
Skogssnäppa <i>Tringa ochropus</i>	-		-	-	4	
Grönbena <i>T. glareola</i>	-		-	-	1	
Drillsnäppa <i>Actitis hypoleucos</i>	-		-	-	86	1
Roskarl <i>Arenaria interpres</i>	-		-	-	3	
Skrattmåås <i>Larus ridibundus</i>	-		-	-	5	
Fiskmåås <i>L. canus</i>	-		-	-	34	
Gråtrut <i>Larus argentatus</i>	-		-	-	2	
Havstrut <i>L. marinus</i>	-		-	-	26	1

	2011	2012	2013	Summa	Återfynd
Fisktärna <i>Sterna hirundo</i>	-	-	-	44	
Silvertärna <i>S. paradisaea</i>	-	-	-	40	
Ringduva <i>Columba palumbus</i>	-	-	-	14	2
Gök <i>Cuculus canorus</i>	-	-	-	37	
Hökuggla <i>Surnia ulula</i>	-	-	-	8	
Sparvuggla <i>Glaucidium passerinum</i>	77	1	-	737	4
Kattuggla <i>Strix aluco</i>	-	-	-	4	
Hornuggla <i>Asio otus</i>	1	-	-	23	1
Jorduggla <i>A. flammeus</i>	-	-	-	6	1
Pärluggla <i>Aegolius funereus</i>	1	6	2	416	8
Nattskärra <i>Caprimulgus europaeus</i>	-	-	-	8	
Tornseglare <i>Apus apus</i>	-	-	-	4	
Kungsfiskare <i>Alcedo atthis</i>	-	-	-	4	
Göktyta <i>Jynx torquilla</i>	7	6	1	232	
Gråspett <i>Picus canus</i>	-	-	3	64	
Gröngöling <i>P. viridis</i>	2	-	2	90	1
Spillkråka <i>Dryocopus martius</i>	1	4	8	257	2
Större hackspett <i>Dendrocopos major</i>	4	8	109	591	3
Vitryggig hackspett <i>D. leucotos</i>	-	-	-	8	
Mindre hackspett <i>D. minor</i>	2	6	6	174	1
Tretåig hackspett <i>Picoides tridactylus</i>	1	2	-	65	
Sånglärka <i>Alauda arvensis</i>	-	-	-	1	
Backsvala <i>Riparia riparia</i>	-	-	-	9	
Ladusvala <i>Hirundo rusti</i>	-	4	9	94	
Hussvala <i>Delichon urbica</i>	-	-	-	241	
Trädpiplärka <i>Anthus trivialis</i>	88	14	54	7 647	6
Ängspiplärka <i>A. pratensis</i>	11	6	16	317	
Rödstrupig pipplärka <i>A. cervinus</i>	-	-	-	1	
Gulärta <i>Motacilla flava</i>	1	1	1	230	1
Forsärta <i>Motacilla cinerea</i>	-	-	-	1	
Sädesärta <i>M. alba</i>	5	3	19	788	5
Engelsk sädesärta <i>M. alba yarrellii</i>	-	-	-	1	
Sidensvans <i>Bombycilla garrulus</i>	-	4	2	317	7
Strömstare <i>Cinclus cinclus</i>	-	-	-	2	
Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	121	251	231	6 734	12
Järnsparv <i>Prunella modularis</i>	139	108	333	6 696	19
Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	508	410	597	23 183	77
Näktergal <i>Luscinia luscinia</i>	-	-	1	7	
Blåhake <i>L. svecica</i>	-	-	-	156	1
Svart rödstjärt <i>Phoenicurus ochruros</i>	1	-	1	10	
Rödstjärt <i>Phoenicurus phoenicur.</i>	70	33	46	3 625	7
Buskskvätta <i>Saxicola rubetra</i>	9	3	2	684	

	2011	2012	2013	Summa	Återfynd
Svarthakad buskskvätta <i>S. torquata</i>	-	-	-	1	
Vitgumpad buskskvätta <i>S. maurus</i>	-	-	-	1	
Stenskvätta <i>Oenanthe oenanthe</i>	1	2	3	124	
Grönl stenskvätta <i>O. o. leucorrhoea</i>	-	-	-	1	
Ringtrast <i>Turdus torquatus</i>	-	-	-	7	
Koltrast <i>T. merula</i>	32	24	69	2 145	22
Björktrast <i>T. pilaris</i>	4	1	2	777	12
Taltrast <i>T. philomelos</i>	26	16	42	1 411	23
Rödvingetrast <i>T. iliacus</i>	14	2	4	630	6
Dubbeltrast <i>T. viscivorus</i>	9	1	18	136	
Gräshoppsångare <i>Locustella naevia</i>	1	-	-	12	
Flodsångare <i>L. fluviatilis</i>	-	-	-	1	
Sävsångare <i>Acrocephalus schoenob.</i>	3	1	5	173	
Kärrsångare <i>A. palustris</i>	1	-	-	9	
Rörsångare <i>A. scirpaceus</i>	21	11	15	2 349	15
Trastsångare <i>A. arundinaceus</i>	-	-	-	1	
Härmsångare <i>Hippolais icterina</i>	15	16	38	721	
Rost/moltonis. <i>S. i.i.iberiae/subalpina</i>	1	-	-	1	
Sammetshätta <i>S. melanocephala</i>	-	-	-	1	
Höksångare <i>S. nisoria</i>	1	1	1	20	
Ärtsångare <i>S. curruca</i>	76	35	96	3 178	3
Törnsångare <i>S. communis</i>	4	2	14	488	1
Trädgårdssångare <i>S. borin</i>	195	66	137	6 207	8
Svarthätta <i>S. atricapilla</i>	256	140	176	4 740	10
Lundsångare <i>Phylloscopus trochiloides</i>	-	-	1	1	
Kungsf.sångare <i>Ph. proregulus</i>	-	-	-	10	
Tajgasångare <i>Ph. inornatus</i>	-	-	1	15	
Grönsångare <i>Ph. sibilatrix</i>	4	1	6	289	
Gransångare <i>Ph. collybita</i>	122	142	107	2 950	6
Östlig gransångare <i>Ph. c. tristis</i>	-	-	-	11	
Lövsångare <i>Ph. trochilus</i>	609	349	470	37 300	39
Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	467	2211	719	74 846	79
Brandkr kungsfågel <i>R. ignicapillus</i>	-	-	-	1	
Grå flugsnappare <i>Muscicapa striata</i>	20	4	20	1 392	
Mindre flugsnappare <i>Ficedula parva</i>	-	2	2	21	
Svartvit flugsnappare <i>F. hypoleuca</i>	106	34	83	6 466	15
Skäggmes <i>Panurus biarmicus</i>	-	-	-	423	1
Stjärtmes <i>Aegithalos caudatus</i>	145	573	858	15 069	61
Entita <i>Parus palustris</i>	-	1	-	166	
Talltita <i>P. montanus</i>	154	61	357	8 653	15
Lappmes <i>P. cinctus</i>	-	-	-	41	
Tofsmes <i>P. cristatus</i>	5	3	5	350	
Svartmes <i>P. ater</i>	144	99	141	9 602	10
Blåmes <i>P. caeruleus</i>	500	624	450	21 922	64

	2011	2012	2013	Summa	Återfynd
Talgoxe <i>Parus major</i>	594	209	268	14 995	43
Nötväcka <i>Sitta europaea</i>	28	29	48	1 294	5
Sibirisk nötväcka <i>S. e. asiatica</i>	-	-	-	2	
Trädkrypare <i>Certhia familiaris</i>	59	73	174	4 132	3
Pungmes <i>Remiz pendulinus</i>	-	-	-	1	
Sommargylling <i>Oriolus oriolus</i>	-	-	-	1	
Törnskata <i>Lanius collurio</i>	5	8	29	1 052	6
Varfågel <i>L. excubitor</i>	-	2	2	64	
Nötskrika <i>Garrulus glandarius</i>	-	3	4	286	8
Skata <i>Pica pica</i>	-	-	-	41	
Nötkråka <i>Nucifraga caryocatactes</i>	-	1	-	13	1
Smalnötkråka <i>N. c. macrorhynchos</i>	-	-	-	43	4
Kaja <i>Corvus monedula</i>	-	-	-	6	
Kråka <i>C. corone</i>	-	-	-	13	1
Stare <i>Sturnus vulgaris</i>	-	-	-	114	1
Gråsparv <i>Passer domesticus</i>	-	-	-	5	
Pilfink <i>P. montanus</i>	2	-	-	116	1
Bofink <i>Fringilla coelebs</i>	105	70	153	5 051	16
Bergfink <i>F. montifringilla</i>	16	19	60	3 105	5
Grönfink <i>Carduelis chloris</i>	10	1	8	1 730	14
Steglits <i>C. carduelis</i>	-	-	-	4	
Grönsiska <i>C. spinus</i>	650	238	407	17 475	50
Hämpling <i>C. cannabina</i>	-	-	-	9	
Vinterhämpling <i>C. flavirostris</i>	2	2	2	72	
Gråsiska <i>C. flammea</i>	138	74	438	2 855	4
Snösiska <i>C. hornemanni</i>	2	-	1	27	
Bändelkorsnäbb <i>Loxia leucoptera</i>	-	-	3	26	
Mindre korsnäbb <i>L. curvirostra</i>	-	-	5	122	
Större korsnäbb <i>L. pytyopsittacus</i>	-	-	1	18	
Rosenfink <i>Carpodacus erythrinus</i>	1	2	13	210	
Tallbit <i>Pinicola enucleator</i>	-	-	-	34	
Domherre <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	136	55	214	4 201	28
Stenknäck <i>Coccothraustes cocc.</i>	-	-	-	12	
Lappsparv <i>Calcarius lapponicus</i>	-	-	-	2	
Snösparv <i>Plectrophenax nivalis</i>	-	-	-	2	
Gulsparv <i>Emberiza citrinella</i>	2	1	7	880	6
Ortolansparv <i>E. hortulana</i>	-	-	-	11	
Dvärgsparv <i>E. pusilla</i>	-	-	-	4	
Videsparv <i>E. rustica</i>	-	-	-	2	
Sävsparrv <i>E. schoeniclus</i>	33	31	45	3 240	13
Svarthuvad sparrv <i>E. melanocephala</i>	-	-	-	1	
Summa 157 arter	5 772	6 114	7 170	317 353	793

Björn Ehrenroth går i pension

Karl-Erik Möberg

KOF's ordförande gör en personlig återblick på Björns tid som stationschef samt tänker tillbaka på egna upplevelser med Björn i skådarmarkerna.

Min ”fågelskådarbana” började i april 1959 tack vare att Björn tog med mig ut till Hôla, numera Mariebergsskogens våtmark. Jag skulle fylla 13 år och bodde granne med Björn och Gunnar Ehrenroth. Björn hade då tillsammans med några andra ”äldre” killar startat upp Karlstads Ornitologiska

Förening i februari. I min gamla anteckningsbok från den första utflykten kan jag läsa enkelbeckasin, skedand hane, storspov 32 sträckande mot norr, koltrast hane, tofsvipa, ängspiplärka, kricka hane och hona. Jag kommer fortfarande ihåg upplevelsen som det var i går och fram-

Här är Björn i sitt esse på spången när ”Mitt i naturen” med Jan Danielsson besökte fågelstationen 1997.

förallt storspovarna. Björn fick det att klicka och det klickar fortfarande om än på annat sätt.

Björn startade KOF och var dess förste ordförande. Han såg också samtidigt till att från 1959 gav föreningen ut en årsrapport (den behandlade fågelobservationer i Karlstadtrakten/fenologi), som ganska snart blev två, en årsrapport och en om Hammarö fågelstation. Från 1967 blev det en rapport, den som behandlade Hammarö fågelstation. Björn var naturligtvis initiativtagaren till bildandet av fågelstationen. (På den tiden fanns det 8 fågelstationer!) Han började även att ”provmärka” fåglar på fyrholmen 1967, för att 1969 starta upp ringmärkningen. Efter det var han ringmärkningschef till sin frivilliga avgång säsongavslutningen 2012. Då hade det märkts drygt 300 000 fåglar och man kan undra hur många han försett med en ring.

Björn är också en mångårig ledamot av styrelsen i KOF. Han har dessutom ”doktorerat” på talltita i Uppsala. Att han valde en mes var inte konstigt då denna familj verkar ha varit en favorit hos honom. Invasionsfåglar var också något, som han intresserade sig mycket för. Artiklarna han skrivit i våra rapporter är många och skiftande. Det är dock inte bara oss han försett med intressanta artiklar utan även

ett antal andra tidskrifter. Björn är även en duktig fotograf och författare till flera böcker, som behandlar naturen, skogen och värmländska naturreservat. I det civila arbetade han under ett stort antal år för Skogsvårdsstyrelsen och otaliga är de inventeringar han utfört för Länsstyrelsen i Karlstad. Ett favoritställe var Nordvärmland-Finnskoga.

Jag vill också gärna nämna ett par episoder tillsammans med Björn. Den ena var en av de absolut första protokollförda sträckdagarna vid Skage fyr 18 september 1960. Ormvråk 1, fjällvråk 3, sparvhök 4, duvhök 1, bivråk 5, lärkfalk 1, tornfalk 1, trana 3, varfågel 1. Vilken upplevelse för en liten kille, med alla dessa rovfåglar. När vi sedan cyklade hem stannade vi vid flygfältet och prickade av ljungpipare 6, brushane 40, kärrensnäppa 2. Den andra är från den 14 maj 1961 när vi gick runt Norra Hyn. Jag läser i min anteckningsbok: tornfalk hona, fiskgjuse 2, brunand 4 par, gulärta 15, rördrom, alfågel hona låg i en liten göl på den östra sidan, bo av storspov, årta, trana 5, skogssnäppa. Vilket äventyr att vandra runt sjön. För mig har det varit ett nöje att få ha samarbetat med Björn under alla dessa år.

Björn - Nu önskar jag dig en trevlig fortsättning med ringmärkningen på dina nio hektar på Ransbysätter.

Fågelstationens dag 2014
söndag 21 september 08:00 - 14:00

Rapport från KOF:s vinterrally 2014

Lördagen den 18 januari var det återigen dags för KOF:s vinterrally. 10 lag mötte upp i det kyliga och småblåsiga vintervädret. Så sent som en dryg vecka innan hade det varit senhöstväder med barmark och flera plusgrader. Ett antal minusgrader med några decimeter snö gjorde rallyt till ett riktigt vinterrally. Många arter som hade rekats försvann raskt när snö, is och kyla gjorde sitt intåg. Vid återsamlingen i Kristinehamn hördes en del grymtningar om att det var svårskådat. Klara segrare blev Blindgrisarna Stefan Asker, Linda Halvorsen och Berne Martinsson som

hade lyckats samla ihop imponerande 53 arter i Karlstads kommun. Bakom de överlägsna segrarna blev det en hård kamp mellan Tjockfot.com, Gråben & Hjulben, Gamnackarna och Cygnus X med resultat i nämnd ordning. Stjærtand i Skattkärrsviken blev överraskande ny rallyart och 3 lag prickade in snösiska. Thomas Lindell och familj Lars-Peter Jansson bestod med traditionell välsmakande ärtsoppa med tilltugg. Inför kommande rallyn beslutades att KOF alltid organiserar slutgenomgången i lämplig lokal i Karlstad.

Blindgrisarna Stefan Asker, Linda Halvorsen och Berne Martinsson med den åtråvärda pokalen vid genomgången i Kristinehamn.

Resultat Vinterrally 2014: Placering Lag Arter

1. **Blindgrisarna - Karlstads kommun 53 arter**
(Stefan Asker, Linda Halvorsen, Berne Martinsson)
2. **Tjockfot.com - Karlstads kommun 44 arter**
(Håkan Funk, Lars-Erik Larsson, Jan Wilhelmsson)
3. **Gråben & Hjulben - Karlstads kommun 43 arter**
(Roger Jonasson, Klas-Göran Karlsson, Bo Fredriksen)
4. **Gamnackarna - Kristinehamns kommun 42 arter**
(Lars-Peter Jansson, Thomas Lindell)
5. **Cygnux X - Hammarö kommun 41 arter**
(Lars Wiktorsson, Magnus Köpman, Anders Olovsson, Bengt-Åke Olofsson)
6. **Storfors - Kristinehamns kommun 38 arter**
(Lars Tornberg, Hans Johansson, Göran Paakkonen)
6. **Löparnissarna - Arvika kommun 38 arter**
(Ingela Kjellén, Per Larsson, Börje Holgersson, Joakim Johansson)
8. **THERmåsarna - Kristinehamns kommun 37 arter**
(Torbjörn Mossberg, Johan Nilsson, Martin Mossberg)
9. **I sista laget - Karlskoga kommun 36 arter**
(Stefan Göransson, Margareta Dannegren, Ingvar Lidén, Håkan Lavebratt)
10. **Ullerud - Gamla Ulleruds kommun**
(Stig Emilsson, Dan Mangsbo) **33 arter**

Eftersnack med ärtsoppa

Karlstads Ornitologiska Förening

Styrelse 2014

Ordförande	Karl-Erik Möberg, Malméngatan 4, 654 55 Karlstad	054 / 19 07 22
Sekreterare	Roger Nordahl, Brages väg 17, 665 33 Kil	0554 / 134 53
Kassör	Peter Wiktelius, Rygatan 2, 654 63 Karlstad	054 / 10 06 28
Ledamöter	Anders Hanson, Skaldens gata 55, 65638 Karlstad	070-6206915
	Magnus Köpman, Kroppkärrsv. 100, 654 61 Karlstad	054 / 83 41 15

Lars-Åke Karlsson Styrbordsgatan 16, 652 27 Karlstad 054 / 21 31 48

Revisorer	Bengt Eskilsson, Hemvägen 1B, 653 67 Karlstad	054 / 56 61 48
	Kjell Larsson, Blåeldsgatan 17, 653 45 Karlstad	054 / 56 19 87

Valberedning	Sven Larsson, Brännmyrsgatan 85, 654 69 Karlstad	070-5250089
	Anders Boström, Strandvägen 8, 652 23 Karlstad	070-3164430

Ansvarig Hammarö fågelstation

Stationschef	Anders Melin, Kålfjärilvägen 5, 444 46 Stenungsund	070-3305907
--------------	--	-------------

Redaktör för Årsrapporten

Sven Larsson, Brännmyrsgatan 85, 654 69 Karlstad 070-5250089

Hammarö fågelstation

Priset för övernattnig vid Hammarö fågelstation är 20 kr/natt. För medlemmar och stationspersonal utgår ej någon avgift. Övernattningsutrymmet är mycket begränsat vid stationen. Fler än 4 personer bör helst inte bo i stugan samtidigt. Personer som arbetar med ringmärkning eller sträckräkning har företräde. Ring och kontrollera att Du får en sängplats innan Du bestämmer Dig för att övernatta i stugan. Under perioden augusti-oktober är det i regel platschefen som avgör vilka personer som kan övernatta på stationen.

Telefonnumret till stationen är 054 / 52 61 95.